

Oda Başkanımız Mehmet Torun'un 40. Olağan Genel Kurul Açılış Konuşması

Sayın konuklar, saygıdeğer delegeler, değerli öğrenciler, basınımızın değerli temsilcileri

Odamızın 40.Olağan Genel Kuruluna hoş geldiniz. Hepinizi Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Bu Genel Kurulumuz, 12 Mart tarihinde sona erecektir. Bu vesileyle, Genel Kurulumuzun, 12 Martlara, 12 Eylülere

karşı demokrasi, özgürlük ve barış mücadelesinin geliştirileceği platform olacağına inanıyorum.

Özellikle son yirmi beş yıllık süreç içerisinde dünyada; ekonomik, siyasal ve kültürel hemen her alanda son derece hızlı ve derin değişimler söz konusudur. Söz konusu değişimin ardındaki gerçek dinamiğin, ulus ötesi sermayenin kendi "küresel program"ını uygulamaya ve dünyaya yeni bir biçim verme hevesi olduğu da açıktır.

Bugün, ulus ötesi sermayenin uygulamaya çalıştığı bu küresel programın gölgesinde tek kutuplu bir dünyada yaşamaktayız. Ancak, küresel programın, özellikle Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası örgütler aracılığıyla egemen kılmaya çalıştığı değerler, gelinen noktada daha da net olarak görülmektedir ki, küresel açlık ve yoksulluğa, eşitsizliklere, savaşlara, soykırımlara ve çevresel felakete yol açmaktadır. Bu süreçte zengin ülkeler daha da zenginleşmekte, yoksul ülkeler daha da yoksullaşmaktadır. Eşitsizlik ve yoksulluk, ülkelerin ekonomik ve siyasal bağımlılıklarına yol açmaktadır.

Küresel gelir eşitsizliği insanlık tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar derindir. Bugün, dünyanın en zengin %1'lik nüfusunun elde ettiği toplam gelir, en alttaki % 57'lik nüfusun gelirine eşittir. 1960 yılında dünya nüfusunun en zengin % 20'si en fakir % 20'sinden 30 kat fazla gelir elde ederken, 1995 yılında 82 kat daha fazla gelire sahip olmuştur. Son yirmi yılda kişi başına milli gelir, 70'den

Küresel programın gölgesinde tek kutuplu bir dünyada yaşamaktayız.

12 Eylül askeri cuntasının şefi Kenan EVREN, darbe yaptığını övünerek anlatırken bugün de aynı kararı vereceğini söyleyerek suç işlemeye devam etmektedir. Dünyada darbeciler ve demokrasi düşmanları yargılanarak hesap verirken ülkemizde bu düşüncelerin hala iktidarda olması bir insanlık ayıbıdır. Ülkemiz hak etmediği bu ayıptan bir an önce kurtulmalı, demokrasi düşmanlarından hesap soracak mekanizmalar işletilmelidir.

fazla ülkede düşmüştür. Dünya nüfusunun yarısından fazlası, günde 2 Dolar'lık gelirin altında yaşamaktadır. En az 800 milyon insan açlık ya da yetersiz beslenme ile mücadele etmek durumundadır. Dünya nüfusunun 850 milyonu okur-yazar değildir. 2,5 milyar insan sağlık hizmetlerinden yoksundur. 3,3 milyarı temiz suya ulaşmamaktadır.

Emperyalist güçlerin uyguladığı "Küresel Program", amaçlarına ulaşmak gayesiyle etnik ya da dinsel ayrımları körüklemekten kaçınmamaktadır. Hiçbir dönemde rastlanılmayan boyutlarda ve yüz binlerce kişinin ölümüne ya da göç etmesine yol açan etnik ya da dinsel çatışmalar, yeni döneme damgasını vurmuştur. Çok uluslu sermayenin elindeki kitle iletişim araçları, kültürleri yozlaştırmakta, yok etmekte, giderek toplumları kimliksizleştirmektedir.

Dünyayı, her zaman olduğundan çok daha fazla güvensiz hale getiren "Küresel Program"ın bir numaralı uygulayıcısı ABD, 11 Eylül 2001'de meydana gelen saldırıları bahane ederek önce Afganistan'a müdahale etmiştir. ABD ve destekçilerinin az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin doğal kaynakları üzerindeki hiç bitmeyen emelleri, Irak'ın işgaliyle sürmüştür. On binlerce insan katledilmiş ve katliam devam etmektedir.

Gelecek günlerde de İran'a yapılacak saldırıların hazırlığı yapılmaktadır. Ülkemiz de bu savaşta taraf olmaya zorlanmaktadır. Coğrafyamızda yaşanan bütün bu olumsuzluklar ülkemizi ve halkımızı da yakından ilgilendirmektedir.

Odamız, yapılan tüm bu saldırıları nefretle kinamış, sivil halka yönelik gerçekleştirilen her türlü şiddet eylemini insanlık suçu olarak kabul ettiğini açıklamıştır. Gelecek dönemde de öncelikli görevimiz savaflara karşı mücadele etmek ve barışı savunmak olacaktır.

Sayın delegeler

ABD'nin ve destekçilerinin uygulamaya çalıştığı BOP projesi kapsamında, Ülkemizde "ılımlı islam" modelinin uygulanmaya çalışılması Cumhuriyetin temel ilkeleri ile ters düşen uygulamalar toplumsal gerginliğe neden olmakta ve

iç barışı bozma noktasına taşımaktadır. Çözülmesi gereken işsizlik, hayat pahalılığı, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadele, demokrasinin geliştirilmesi ve özgürlüklerin genişletilmesi gibi hayati sorunlara çözüm aranması yerine siyasi iktidarın Cumhuriyetin temel kurumları ve değerleriyle kavga ederek sürekli gerginlik yaratması ciddi bir talihsizliktir. Laik ve demokratik bir yaşam tarzını belirleyen ve benimseyen toplumumuzda, sürekli olarak dinsel önceliklerin ve din eksenli dayatmaların süreklilik haline getirilmesi uygulamalarına bir an önce son verilmelidir. 12 Eylül askeri cuntasının şefi Kenan EVREN, darbe yaptığını övünerek anlatırken bugün de aynı kararı vereceğini söyleyerek suç işlemeye devam etmektedir. Dünyada darbeciler ve demokrasi düşmanları yargılanarak hesap verirken ülkemizde bu düşüncelerin hala iktidarda olması bir insanlık ayıbıdır. Ülkemiz hak etmediği bu ayıptan bir an önce kurtulmalı, demokrasi düşmanlarından hesap soracak mekanizmalar işletilmelidir.

Yıllardır uygulanan bilinçli politikalarla gençlik adeta uyuşturulmuş, üretimden uzaklaştırılmış ve çözüm yolu olarak milliyetçilik, tarikatçılık ve mafyalaşma dayatılmaya çalışılmaktadır. Kurtlar vadisi ve onun sözde kahramanları gençliğe idol olarak gösterilmektedir. Oysa; bu ülkede bağımsızlık ve özgürlük için canını veren Deniz'ler, Mahir'ler ve Onlar gibi birçok gerçek halk kahramanları yaşamış ve onların düşünceleri dün olduğu gibi bugün de geçerliliğini korumaktadır.

Sayın konuklar, sayın delegeler

Ülkemiz yönetimleri, uzunca bir süredir "Yeni Dünya"nın gereklerinden zannederek; planlama düşüncesini tamamen bir kenara bırakmışlardır. Stratejik öngörüyle insan kaynakları planlamasını da göz önüne alan ulusal kalkınma modellerinin geliştirilmesinden vazgeçmişlerdir. Ekonomik kalkınmanın, sanayileşme ve yatırım artışlarına dayalı dengeli bir yapının oluşturulması ile sağlanabileceği gerçeğini göz ardı etmişlerdir. Ekonomi politikalarının oluşturulması ve yürütümünü tamamen uluslararası finans kuruluşlarının ellerine bırakmışlardır. Bu çerçevede, dış ticaretin serbestleştirilme-

Sektörün liberalizasyonuna yönelik bu faaliyetlerin sonucunda, gerek maden aramaları gerekse üretimler büyük ölçüde sekteye uğratılmış, Etibank, Maden Tetkik Arama Enstitüsü (MTA), Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) gibi uzun yılların birikimini ve potansiyelini içlerinde taşıyan kamu madencilik kuruluşları birer enkaz yığını haline getirilirken yerlerine hiçbir şey konulamamıştır.

sinden özelleştirmeye, tarımsal destekleme politikalarından madencilik ve enerji politikalarına kadar çok geniş bir alanın, uluslararası kuruluşlar ile yapılan çeşitli kredi anlaşmalarında yer alan taahhütler doğrultusunda biçimlendirilmesine izin vermişler ve vermeye devam etmektedirler.

Uygulamaların sonucu ortadadır. Türkiye, istenilen ekonomik gelişmişlik düzeyini yakalayamamıştır. Ülkemiz, Dünya Bankası tarafından yapılan değerlendirmelerde “Alt-Orta Gelir Grubu Ülkeler” arasında yer almaktadır.

Türkiye, 1994-2001 döneminde ortalama %1,7 gibi cılız bir büyüme oranı elde edebilmiş, aynı dönemde büyümedeki istikrarsızlık ise % 407’ye ulaşmıştır. Söz konusu cılız ve istikrarsız büyüme, ülkemizdeki işsizlik düzeyini süratle artırmış, ekonomik ve sosyal krizlerin birbiri ardına ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Böylesi bir yapı, giderek daha fazla yoksullaşmaya, işsizliğe, gelir dağılımında adaletsizliklere, toplumsal yapıda yozlaşmaya neden olmaktadır. Giderek içte huzursuz ve dışta daha da güvensiz bir ortamın oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Söz konusu çarpık yapıdan en fazla zarar gören sektörlerin başında madencilik sektörü gelmektedir. Sanayi sektörleri yerine hizmetler sektörünün genişlemesi, sanayi sektörlerine hammadde sağlayan madencilik sektörünü de zor durumda bırakmıştır. Sektörün işlevi, ülkeye döviz girdisi sağlamak üzere yurt dışına hammadde ihracı yapma düzeyine indirgenmiştir.

Oysa, madencilik sektörünün ülke kalkınmasındaki kritik önemi, sadece fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Bu anlamda, madencilik ve sanayi sektörleri karşılıklı olarak birbirlerini besleyen sektörlerdir. Entegrasyonları sağlandığı ölçüde büyürler. Dolayısıyla, ülke sanayisinin gelişmemesi madencilik sektörünü de olumsuz etkilemekte, bu sektöre yapılabilecek yatırımlar, hızla hizmetler sektörüne kaçmakta

ve madencilik sektörünün ülke ekonomisine katkısı giderek düşmektedir.

Küreselleşme rüzgarları ve neo-liberal politikaların Türkiye madencilik sektörüne yansımaları, özellikle 1990’lardan itibaren hız kazanmıştır. Bu süreçte, madencilik sektöründe öne çıkan söylem “kamu madencilik kuruluşlarının özelleştirilmesi” olmuş, bu amaçla söz konusu kuruluşlarda gerekli olan yatırımlar yapılmamıştır. Türkiye madencilik sektöründe mülkiyet ve yönetim değişikliklerini gerçekleştirmeye yönelik olarak çeşitli kamu kurumlarında sektörel bölünme, ticarileştirme, şirketleştirme ve özelleştirmeye yönelik uygulamalar birbirini izlemiş, madencilik sektörünün kamu ağırlıklı yapısı özel sermayenin de yerini alabileceği bir rekabet ortamına dönüştürülmeye çalışılmıştır. Sektörde, liberalizasyonu sağlamaya yönelik olarak, şirketler üzerindeki sıkı yasal düzenlemelerin gevşetilmesi, devletin müdahale, düzenleme ve denetimlerinin mümkün olduğu ölçüde kaldırılmaya ya da yumuşatılmaya çalışılması, yasal mevzuatta sık sık yapılan değişiklikler ile sürdürülmüştür.

Sektörün liberalizasyonuna yönelik bu faaliyetlerin sonucunda, gerek maden aramaları gerekse üretimler büyük ölçüde sekteye uğratılmış, Etibank, Maden Tetkik Arama Enstitüsü (MTA), Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) gibi uzun yılların birikimini ve potansiyelini içlerinde taşıyan kamu madencilik kuruluşları birer enkaz yığını haline getirilirken yerlerine hiçbir şey konulamamıştır.

3213 sayılı Maden Yasası ile MTA neredeyse özel bir arama şirketine dönüştürülmüş, böylelikle Türkiye, maden kaynaklarını aramaktan vazgeçmiştir. Kamunun maden aramalarından da elini çekmesi gerektiği düşüncesiyle yapılan yeni düzenlemeler sonucu, 1992 yılından itibaren kamu, aramalara kaynak ayırmamış, o tarihten itibaren de ne kamu ne de özel sektör tarafından kayda değer herhangi bir maden kaynağı bulunamamıştır.

1980’li yıllardan itibaren madencilik sektöründe mülkiyet değişimini gerçek-

leştirmeye yönelik uygulamalar en fazla Etibank'ı etkilemiştir. Söz konusu kurum pek çok parçaya bölünmüş ve her parçası bir yana dağılmıştır.

Bugün elinde sadece bor madeni kalan kurum, önümüzdeki günlerde önce özleştirilip, sonra da özleştirilmek istenmektedir. Bor rezervlerimiz, şüphesiz, ülkemizin en önemli ve kıskançlıkla gözetilmesi gereken doğal kaynaklarından biridir. Sanayi sektörlerinde yapısal dönüşümü ve madencilik sektöründe üretilen hammaddenin katma değeri yüksek nihai ürüne dönüşmesini hedefleyen bilim ve teknoloji politikalarının geliştirilmesi genel olarak madencilik sektörüne olduğu gibi bor madenciliğimize de büyük katkı yapacaktır.

Ülke ekonomisi için son derece önemli olan bor rezervlerimizin, gerek ulusal çıkarlarımız gerekse kamu yararı açısından kamu eliyle işletilmesi, özellikle karşısında çokuluslu bir tekelin varlığı da göz önüne alındığında, doğaldır ve gereklidir. Bu nedenle, 2840 sayılı Kanun hükümleri saklı tutulmalı, mevcut pazar payının artırılması amacıyla rafine ürün kapasitesinin ve ürün çeşitliliği ile ürün kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımların yapılması, pazarlama stratejilerinin oluşturulması ve etkin dağıtım ağlarının kurulması da son derece yerinde olacaktır.

Bu çerçevede, Maden Mühendisleri Odası, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bor rezervlerimizin kamu yararına ve ülke ekonomisine azami yararı sağlayacak şekilde işletilmesi bakımından araştırma-geliştirme faaliyetlerinin önemini ve bilim ve teknoloji geliştirme ve uygulama önceliklerini vurgulamayı ısrarla sürdürecektir.

Madencilik sektöründe özleştirmelerin, sektörün gelişmesini sağlayacağı varsayımı irdelenmeye ve araştırılmaya muhtaçtır. Son yirmi beş yılda edinilen deneyim, özleştirme söylem ve uygulamalarının sektörün daha da gerilemesine neden olduğu şeklindedir. Olumlu sonucu verecek modeller, ancak ve ancak sorunların ortaya doğru konulabilmesi ile mümkündür. Madencilik sektörünün bugün içinde bulunduğu kriz, gereksiz ve hatalı bir şekilde yaratılan özleştirme beklentileri

ve özleştirme uygulamalarıdır.

Özleştirme söylemleriyle zaman yitirmekte, madencilik sektörünün dinamizmi açısından son derece önemli işlevler gören söz konusu kuruluşlar yatırım yapılmamak suretiyle bitirilmekte, yerlerine bir şey konulamamaktadır. Yıllardan beri bu ülkeye katma değer sağlayan, ülke kalkınmasında motor görevi gören bu kuruluşlar topluma bir yük gibi yansıtılmaktadırlar. Benzer politikalarda ısrar etmek sektörün küçülme yönündeki gidişini değiştirmeyecektir. Sorunların çözümü özleştirme uygulamalarında değildir. Bunun böyle olmadığı her defasında görülmüştür.

Hatalı ekonomi politikalarının madencilik sektörüne yansması, dramatik boyutlarda olmuştur. Özellikle 1985 sonrasında, kamunun madencilik sektörüne yatırım yapmasının engellenmesi, buna karşın oluşan boşluğun, özellikle sektörün içerdiği yüksek riskler nedeniyle özel sektör tarafından da doldurulamamış olması, ülkemiz madencilik sektörünün belirgin bir küçülme-gerileme süreci içerisine girmesine neden olmuştur. Uygulanan politikalar ile, madencilik sektöründe kamu yatırımlarından vazgeçilmiştir. Toplam sabit sermaye yatırımları içerisinde kamunun payı 1981 yılında %4,5 iken 2002 yılında %0,5 olmuş, artacağı varsayılan özel sektör yatırımlarında ise ciddi sayılabilecek bir artış gözlemlenmemiştir.

Madencilik sektörünün ülke ekonomisine katkısı hızla düşmüştür. Sektörün, Gayri Safi Milli Hasılaya katkısı %1,5'un altına gerilemiştir. Sektördeki istihdam 20 yılda 100.000 kişi azalarak yarıya inmiştir. 1980 yılında yaklaşık 200.000 olan madencilik sektörü istihdamı 2002 yılında 100.000'in altına düşmüştür.

Ülkemizin bu süreçten çıkışı, ancak kendi kaynaklarına dayanan sanayileşme ve yatırım anlayışının yaşama geçirilmesine bağlıdır. Uygulanması gereken ekonomik program, halkın refahını yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamalı ve gerek siyasi gerek yönetsel yapıdaki yozlaşmanın önüne geçebilmelidir.

3213 sayılı Maden Yasası ile MTA neredeyse özel bir arama şirketine dönüştürülmüş, böylelikle Türkiye, maden kaynaklarını aramaktan vazgeçmiştir.

Ülkemizin bu süreçten çıkışı, ancak kendi kaynaklarına dayanan sanayileşme ve yatırım anlayışının yaşama geçirilmesine bağlıdır. Uygulanması gereken ekonomik program, halkın refahını yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamalı ve gerek siyasi gerek yönetsel yapıdaki yozlaşmanın önüne geçebilmelidir.

Mevcut kamu kesiminde, doğru planlamalar ve akılcı yönetim ile ülke kalkınmasına yönelik harekete geçirilebilecek potansiyel bulunmaktadır. Küçültme, özelleştirme saplantıları ile sosyal devlet ve kalkınma hedeflerinden vazgeçilmektedir. Ekonomi yönetimi, süratle odak noktasına üretim ve istihdamı koyan politikalara yönelmelidir. Akılcı planlama olmaksızın kalkınma hayalleri kurmak saflıktır.

Özelleştirmeler ve işten çıkarmalar derhal durdurulmalıdır. Temelsiz sloganlar peşinde koşarak ülkemizin bağımsızlığı ve kalkınması bakımından son derece önemli olan madencilik sektöründeki kamu kuruluşlarının satılmasına yönelik politikalar zaman geçirilmeden terk edilmelidir.

Sayın delegeler,

Enerji kaynakları üzerinde mutlak denetim kurmak isteyen "süper güçler", eylemlerini, yürürlükteki tüm uluslararası hukuk kurallarına rağmen gerçekleştirmektedirler. Sanayinin temel girdisi olması bakımından elektrik enerjisinin, ulusların kalkınmalarında ve refaha ulaşmalarında büyük önem taşıdığı, herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması bakımından kritik önem taşıyan ve genel olarak bir gelişmişlik göstergesi olarak öne çıkan elektrik enerjisinin, dünyanın ve insanlığın geleceğindeki belirleyici konumu, her geçen gün daha da artmaktadır.

Dünya üzerindeki tüm ülkeler enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla elektrik üretiminde önceliği yerli kaynaklarına vermektedirler. Ülkemizde ise, elektrik enerjisi üretiminde öncelik, -anlaşılmaz bir şekilde (!)- yerli kaynaklara değil yabancı kaynaklara verilmektedir.

Ülkemizde doğal gaz yok denecek kadar az bulunmaktadır. Ancak, düşük kalorili olmakla beraber zengin linyit kömürü yataklarımız mevcuttur. Yine, yıllardır ihmal edilen aramalar ile yeni kömür yataklarının bulunup geliştirilmesi olasılığı yüksektir. Söz konusu yataklar atıl bekletilirken, elektrik üretiminde doğal gaza ağırlık verilmesini anlamak müm-

kün değildir. Bu durum, ülkemiz sanayi sektörlerinin gelişmesi bakımından son derece sakıncalıdır.

Günümüzde, elektrik enerjisinin ucuz, kaliteli, zamanında ve güvenilir şekilde temini ülke yönetimlerinin öncelikli konuları arasındadır. Bu anlamda enerjinin planlama ve yönetim boyutları önem kazanmaktadır. Özellikle, dünyada sık sık gündeme gelen enerji veya enerji hammaddeleri krizleri, ülkeleri, enerji politikalarını olası krizleri gözeterek planlamaya, kaynak kullanımında dikkatli olmaya ve ekonominin enerjiye olan bağımlılığını azaltacak önlemleri almaya yöneltmiştir. Bu çerçevede ulusal kaynakların etkin ve rasyonel kullanımları ülkelerin enerji yönetimleri için hayati önem taşımaktadır.

Dolayısıyla, enerji planlamaları, bir ülkenin geleceğini, -refahını ve aynı zamanda krizlerini belirlemektedir. Bu anlamda, ülke enerji yönetimlerinin ileriye dönük planlama hatası yapma keyfiyetleri bulunmamaktadır. Hata yapıldığında bunun bedelinin çok ağır ödendiği hepimizce görülmüştür, görülmektedir.

Uzun yıllardır ülkemizdeki enerji yönetimlerinin planlamalarında bilimsellik ya da rasyonelliğin olduğunu söylemek mümkün değildir. Ülkemizin içine girdiği ekonomik krizlerde enerji yönetimlerinin payı, ciddi olarak sorgulanılmalıdır. 2005 yılında, Türkiye elektrik üretiminin % 43,5'i ithal doğalgazdan, % 25,6'sı hidrolik kaynaklardan, % 19,3'ü yerli kömürlerden, %6,2'si ithal kömürlerden ve %5,4'ü ise diğer kaynaklardan üretilmiştir. Ülkemiz, doğalgazı satın aldığı Rusya'dan bile daha yüksek oranda elektrik üretiminde doğalgaz kullanmaktadır. Tamamen yurtdışına bağımlı olduğumuz doğal gazın 1985 yılında %1 bile olmayan payının hızla yükselmesi, enerjide dışa bağımlılığı daha da arttıracak, dünyada ortaya çıkabilecek muhtemel bir enerji krizi durumunda, Türkiye'nin çok büyük yaralar almasına neden olacaktır. Geçtiğimiz günlerde yaşadığımız mini kriz bunun en açık göstergesidir ve bir uyarı niteliğindedir.

İhtiyacımız olan enerjinin, yerli kaynaklarımızdan karşılanması öncelikli hedef

Çevresel etkiler göz ardı edilerek herhangi bir ekonomik faaliyetin yürütülmesi kabul edilebilir değildir. Bu yöndeki yaklaşımlar uzun dönemde madencilik sektörünün gelişimi bakımından engelleyici olacaktır. Madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına ya da yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması sağlanmalıdır. Bu konudaki düzenlemeler net, açık, anlaşılabilir ve uygulanabilir olmalı, muğlak ve yanlış anlamalara, dolayısıyla yeni sorunlara neden olabilecek ifadelerden kaçınılmalıdır. Ülkemizin, çevreyle ilgili olarak uluslararası anlaşmalardan gelen yükümlülükleri de göz önünde bulundurulmak zorundadır.

olmalıdır. Sanayinin ihtiyacı olan ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından yerli kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Tüm dünyanın üzerinde önemle durduğu enerji güvenliğinin sağlanması bakımından, yerli kaynaklardan karşılanamayan ihtiyaçların da çeşitlendirilerek riskin azaltılması yaşamsal önem taşımaktadır.

Sayın delegeler,

Çevresel etkiler göz ardı edilerek herhangi bir ekonomik faaliyetin yürütülmesi kabul edilebilir değildir. Bu yöndeki yaklaşımlar uzun dönemde madencilik sektörünün gelişimi bakımından engelleyici olacaktır. Madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına ya da yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması sağlanmalıdır. Bu konudaki düzenlemeler net, açık, anlaşılabilir ve uygulanabilir olmalı, muğlak ve yanlış anlamalara, dolayısıyla yeni sorunlara neden olabilecek ifadelerden kaçınılmalıdır. Ülkemizin, çevreyle ilgili olarak uluslararası anlaşmalardan gelen yükümlülükleri de göz önünde bulundurulmak zorundadır.

İçinde bulunduğumuz çarpık yapının bir diğer önemli sonucu ülke yönetimlerinin, mühendislerin, ülke kalkınmasında ne ölçüde önemli bir konumda bulduklarını ve mühendis verimliliğinin genel ekonominin verimi üzerindeki etkisini bir türlü kavrayamamalarından kaynaklanmaktadır. Son yıllarda mühendislerin ekonomik ve sosyal koşulları toplum içerisindeki işlevlerine ve üstlenmeleri gereken sorumluluklara denk düşmeyecek şekilde geriletilmektedir.

Diğer tüm mühendislik alanlarında olduğu gibi maden mühendislerinin de istihdam alanları daraltılmış, aldıkları ücretler erozyona uğramış ve çalışma koşulları daha da bozulmuştur. Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin ekonomik ve sosyal durumları, eğitim düzeyleri ve üstlendikleri sorumluluklar ile bağdaşmayacak şekilde gerilemiştir. Verilen niyet mektuplarında belirlenen ücret politikaları sonucunda, mühendislerin aldıkları ücretler yoksulluk sınırının da altına düşmüştür. Özel sektörde çalışan üyelerimizin durumları da bundan farklı değildir. Üye-

lerimizin aldıkları ücretler insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürmelerine yetecek seviyeye getirilmelidir. Örgütsüz ve ucuz emeğe dayalı istihdam politikalarından vazgeçilmelidir.

Maden Mühendisleri arasında işsizlik ya da mesleğinde bir işte çalışmama oranı oldukça yüksektir. Toplam kitle içerisinde bu oran %36'dır. Ancak, son yıllarda mezun olanlar arasında bu oranın %50'den çok daha fazla olduğu ve işsizliğin giderek hızla arttığı gözlemlenmektedir.

Planlama boyutu içermeyen, ulusal gereksinimlerin karşılanmasını amaçlamayan politikaların sıkıntı veren sonuçlarıyla, pek çok meslek disiplini üyesi gibi, maden mühendisleri de son yıllarda sıklıkla karşılaşmaya başlamışlardır. En verimli yıllarını ve ailelerinin kısıtlı kaynaklarını maden mühendisi olmak için harcayan insanların mezuniyet sonrası karşılaştıkları tablo, gerçekten son derece düşündürücü ve üzücüdür.

Madencilik sektörünün istihdam gereksiniminden daha fazla maden mühendisinin mezun edilmekte oluşu, söz konusu mesleğin değerini de "düşürücü" bir etki yapmakta, maden mühendisliği, ne yazık ki, gençler tarafından giderek daha az tercih edilen bir meslek disiplini durumuna gelmektedir. Bugün için, ülkemizde yanlış politikalar sonucunda sayıları şişirilmiş hale getirilen Maden Mühendisliği Bölümleri'ne gerçek bir talep bulunmamaktadır. Gençler Maden Mühendisliği Bölümlerini, genellikle, en alt sıralara ve dışarıda kalmamak amacıyla yazmaktadırlar. Yine, maden mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilerimizin staj sorununun acilen çözülmesi gerekmektedir. Bu yıldan itibaren "diplomalara unvan yazılmaması" uygulaması, belirsizlikleri de beraberinde getirmektedir. Hem bu konuda hem de yetkin mühendislik konularında, üst örgütümüz TMMOB ile birlikte çözüm üretmek öncelikli hedefimiz olacaktır.

Ortaya çıkan "çarpık yapı"nın ivedilikle düzeltilmesi amacıyla; madencilik sektörünün tüm alt sektörlerinde üretim artırılmalı, madencilik faaliyetlerinin her aşamasında, en az bir maden

Son 25 yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ile iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlanacağı savı ile uygulanılmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemiz madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi ve deneyim birikimi de darmadağın edilmiş, edilmektedir.

mühendisinin varlığı zorunlu hale getirilmelidir. Madencilik sektöründeki öğretim-egitim konusunun yeniden ele alınması ve bu plana sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir.

Sayın delegeler,

Yukarıda değinilen politika yanlışlıklarının en belirgin sonuçlarından biri de, ülkemizin madencilik sektöründeki iş kazası sayılarındaki önemli artışlardır. Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeni ile özellik arz eden, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektiren dünyanın en ağır iş kollarından birisidir. Söz konusu deneyim ve uzmanlık, uzun yıllar hatta nesiller gerektirmektedir. Son 25 yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ile iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlanacağı savı ile uygulanılmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemiz madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi ve deneyim birikimi de darmadağın edilmiş, edilmektedir. Bir yandan ülkemiz madencilik kuruluşlarındaki mevcut birikimin reddedilerek, madencilik üretimlerinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi ve kuruluşlara bırakılması, bu yapılırken diğer yandan kamusal denetimin iyice gevşetilmesi böylesi kazaların kaçınılmaz olmasına neden olmaktadır.

Söz konusu kazalar, son yıllarda 100'e yakın sektör çalışanımızın ölümüne neden olmuş, kamusal denetim eksikliğinin insan yaşamı bakımından önemi sektörde kendisini açıkça göstermiştir. Son olarak Ermenek'te 10, Aşkale'de 7, Küre'de 19, Gediz'de 18 maden işçisi yaşamını yitirmiştir. Buralardaki iş kazalarında, iki meslektaşımız da hayatını kaybetmiş, bir kısmı da sakat kalmışlardır. 4857 sayılı İş Kanunu gereği, işletmelerde görev üstlenecek iş güvenliği uzmanlarının çalıştırılması için çıkarılan yönetmeliğin uygulanması işverenlerin kendilerine ek yük getireceği gerekçeyle yaptıkları baskısı sonucu ikinci kez ertelenmiş ve kazalara adeta davetiye çıkarılmaya devam edilmektedir. Söz konusu yönetmeliğin yeniden düzenlenerek acilen uygulamaya konulması gerekmektedir.

Gelişmiş ülkelerde uygulanmakta olan, Meslek Odalarının, üyelerinin mesleki yeterliliklerini saptaması ve belgelendirmesi yetkisi kamusal denetim bakımından önemlidir. Odamız, bu dönem Ana yönetmeliğini ve SMMH yönetmeliğini yayımlayarak uygulamaya başlamıştır. Amacımız, üyelerimizin çalışma alanlarını belirlemek, üyeler arasındaki haksız rekabeti önlemek ve üyelerimizin hak ettiği ücretleri alabilmesinin sağlanmasıdır. Bu konuda tüm üyelerimizden ve ilgili kamu kuruluşlarından destek beklediğimizi özellikle belirtmek isterim.

Sayın konuklar, saygıdeğer delegeler, değerli öğrenciler.

Maden Mühendisleri Odası olarak, geçmiş dönemlerde olduğu gibi önümüzdeki dönemde de; maden mühendislerinin hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleklerini toplum yararına kullanmalarına yönelik mekanizmaları yaratmak; madencilik politikalarının halkın yararına düzenlenmesi ve uygulanması için öneriler geliştirmek ve bunların uygulanmasına yönelik çalışmak ve uygulamaları denetlemek ve bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönünde çaba harcamak en temel çalışma alanlarımız arasında yer alacaktır.

Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde çalışma anlayışımız, üyelerimiz ile birlikte üretmek, karar almak ve uygulamak olacaktır. Odamızın uzun yıllar içerisinde elde ettiği birikim, kamu yararının sağlanmasına yönelik ve bağımsızlıkçı, demokrat, özgürlükçü, eşitlikçi, barıştan ve, emekten yana bir anlayışla kullanılacaktır.

Sözlerime son verirken Bağımsızlık, Demokrasi ve Özgürlük mücadelesine katkı koyan herkesi saygıyla anıyor, Genel Kurulumuzun ülkemizin ve mesleğimizin sorunlarına çözüm getireceği inancıyla, Genel Kurulumuza katılan ve destek veren kişi ve kuruluşlara saygılar sunuyorum.

* * *